

היבטים לשוניים בפרשת שלח סט

דקדוקי קריאה בפרשת שלח ובהפטרה, ובראשון של קרח

יד ג רָאֵשִׁי: הרי"ש קמוצה
יד ח לְמַטֵּה אַפְרָיִם: בשונה מיתר השבטים, מוטעם במרכא-טפחא
יד יד בֶּן-וּפְסִי: הוא"ו בקמץ קטן
יד יט הַמַּעֲט: ללא געיא בה"א והמ"ם בשוא נחו הַבְּמַחְנִים: הבי"ת דגושה
יד כ הַיֵּשׁ-בָּה: היר"ד בצירי לא בסגול.
יד כב אַחִימֹן: מ"ם בפתח
יד לב תָּרוּ: במלרע
יד ב לו-מִתְּנוּ: הת"ו בשווא נח למרות שקודם לה תנועה גדולה. ²
יד ג וְלַמָּה: במלרע
יד ט אֶל-תִּירְאוּ: הרי"ש בשווא נע
יד יג כִּי-הֶעֱלִיתָ: הלמ"ד בחיריק, ולא בצירי
יד יד נִרְאָה: אל"ף בקמץ. וַעֲנַנְךָ: העמדה קלה בוא"ו, למנוע הבלעת העי"ן החטופה, והנר"ן השנייה בשווא נע
יד כא וַיִּמְלֹא: הוא"ו בשווא נע
יד כז מְלִינִים: הלמ"ד בדגש חזק לשון תלונה ולא לשון לינה
יד כח כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם: טעם טפחא בתיבת כֵּן
יד לח חֵיו: במלרע
יד מ וַעֲלִינוּ אֶל-הַמִּקְוֹם: שתי תיבות רצופות מוטעמות בתביר
יד מד וַיַּעֲפֹלוּ: העי"ן בשווא נח והפ"א דגושה
טו יא יַעֲשֶׂה: העמדה קלה ביר"ד שלא יישמע כפתח
טו יג יַעֲשֶׂה-כָּכָה: העמדה קלה ביר"ד
טו יד בְּתוֹכְכֶם: כ"ף ראשונה בשווא נע ולא בחטף. לְדַרְתֵיכֶם: הטעמה משנית ברי"ש ולא בדל"ת כפי שנוהגים בטעות כמה בעלי קריאה
טו יט בְּאֶכְלֶכֶם: העמדה קלה בבי"ת, למנוע הבלעת האל"ף החטופה, והכ"ף בקמץ קטן
טו כב לְדַרְתֵיכֶם: הטעמה משנית ברי"ש ע"י מאיילה ³
טו כג וְהִלֵּאתָ: השווא בלמ"ד נח ⁴
טו כד נַעֲשֶׂתָה: לקוראים תי"ו רפויה כשי"ן שמאלית, השי"ן בשוא נח ויש להיזהר מהבלעת אות
טו כה על-שִׁגְגַתְּם: גימ"ל ראשונה בשווא נח, על אף הקושי
טו כח בַּחֲטָאָה: הה"א לא במפיק.
טו לא הַפְּרַת תַּפְּרַת: פסק בין התיבות, יש לעצור מעט בקריאתן. עֲוֹנָה בָּה: במילה הראשונה הה"א ללא מפיק, לכן במילה השנייה הבי"ת רפויה. עם זאת, אין טעם נסוג אחור
טו לח וַנִּתְּנוּ: במדויקים, הטעמה משנית בנו"ן הראשונה במרכא ולא בגעיא

הפטרת שלח ביהושע ב:

- 1 גם כאשר היא ה"א השאלה, וגם כאשר היא ה"א הידיעה במילה המעט השוא במ"ם תמיד נח ואין געיא בה"א.
- 2 היות והקמץ בא בהברה מוטעמת, הכלל לפיו "שווא הבא אחרי תנועה גדולה, נע" לא חל כמו במגילת רות א ח: לְכַנֵּה שְׁבִנָּה
- 3 טעם מאיילה כעין טפחא אך משרת, לא מפסיק
- 4 על אף שקודם לו תנועה גדולה, ראה הערה לעיל יד ב

ב וַיֵּאמֶר: יו"ד בצירי והמ"ם בפתח.
 ה אָנָּה: הטעם באל"ף מלעיל5
 ו הַעֲלֵתֶם: העמדה קלה בה"א ובמלעיל
 ז הַמְעַבְרוֹת: העי"ן בשווא נח והבי"ת אחריה בשווא נע
 ח יִשְׁכְּבוּן: במלרע
 יא וַיִּמָּס: המ"ם דגושה ומוטעמת
 יב הַשְּׁבָעוּ-נָא: העמדה קלה בשי"ן, הבי"ת בשווא נע אך ההטעמה בנר"ן (קצת לא נוח לקריאה).
 וַעֲשִׂיתֶם גַּם-אִתְּכֶם: כך מוטעם בתוכנת הכתר, בכל שאר המקורות אִתְּכֶם, בגרש, וכך יש לקרוא.
 יד וַיֵּאמְרוּ: טעם נסוג אחור ליו"ד והמ"ם בשווא נע
 טז הַהֲרֵה לֵכּוּ: דגש חזק בלמ"ד מדין אתי מרחיק. שׁוּב: השי"ן בחולם.
 יז נִקְיִים: הקו"ף בחירק חסר והיו"ד אחריה אף היא בחירק ומודגשת בדגש חזק. אין לקרוא
 'נקיאים' וכן הדבר לאורך כל הפרק. הַשְּׁבַעְתָּנוּ: העי"ן בשווא נח
 יט תְּהִיָּה-בָּו: העמדה קלה בתיו"ו ודגש חזק בבי"ת מדין אתי מרחיק
 כב וַיִּשְׁבוּ שָׁם: טעם נסוג אחור ליו"ד, והשי"ן בשווא נע. עַד-שָׁבוּ: הטעם בשי"ן, מלעיל6

ראשון של קרח:
 טז ד תִּתְנַשְׂאוּ: שי"ן שמאלית בשווא נע, אחרת זה משנה את המשמעות
 טז ה וְאֶל-כָּל-עֲדָתוֹ: העמדה קלה באל"ף
 טז ז וּתְנִוּ בְּהֵן | אֲשׁ: וּתְנִוּ במונח ולא במקף
 טז ט הַמַּעֲט: המ"ם רפויה ללא דגש ובשווא נח, כן הדבר גם בהמשך. וכן הוסבר לעיל יג יט.

5 לעומת זאת בלשון תחנונים הטעם בנר"ן מלרע והיא דגושה (בכתיב אל"ף ובכתיב ה"א)
 6 לשון שיבה, הקורא מלרע עובר ללשון שבי. השווה לפרשת שכם בראשית לד כט שָׁבוּ וַיָּבֹאוּ הטעם בבי"ת.